

Felelős szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár
(4 fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztős g.

NAPLÓ

KASSA, VASARNAP, 1911. FEBRUÁR 19.

HETEDIK ÉVFOLYAM. — 41. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések pett sor szá-
mítással díjszabás szerint

A losonci intelmek.

Kassa, febr. 18.

Hazai Samu honvédelmi miniszternek eddig nem volt képviselő mandátuma. Most a losonci választók feljárnak neki, s ő tegnap megjelent előttük, programbeszédet mondani.

Amily nagy feltűnést kellett már a képviselőházban első felszólalásával, úgy ragadta meg a polgárság figyelmét a választógyűlés szónoki emelvényéről.

Programot akár szakmányos üzemi, akár banális politikai értelemben nem adott. De bírálta magasabb társadalombölcészeti szempontból mai elvadulásaiban a magyar közéletet, hogy rámutasson pártatlan higgadsággal azok lélektani rugóira, ominózus következményeire és megjelölje a gyógyító védekezés módszerét.

A természetszerű s jogos küzdelmek előtt lelke meghajol: azokra szüksége van a fejlődésnek; a mozdulatlanság vesztes nyugalom, mert tespedéssel jár. Fejlődni és haladni forrás, pezsgés s az atomok helycsereje nélkül nem lehet.

Más azonban a közélet, ahol ez természetes, békés ütem szerint mehet végbe, ahogy a füvek és erdei fák nőnek, terjednek, a virágzás megnyílik s a gyümölcs megér. És más a közélet ott, hol némely erők szertelensége az egyensúlyra felbontólag hat, tulfeszültségeket idéz elő és viharokat támaszt, hogy katasztrófát okozzon.

Ilyen a magyar közélet, mondja Hazai méltán, s hallgatóinak elismerő helyesléséből az utolsó évek szomorú emléke zudul azok felé, kik az ország nyugodt tevékenységének erőszakos megakasztásában most sem tartanak szünetet.

Érthetetlen az egész művelt világban ez a mi közéleti aberrációnk, melylyel saját intézményeinket duljuk, saját embereinket pusztítjuk és enhazánknak szerzünk a rombolással nem menthető s pótolhatatlan károkat. A civilizált világ már régen ama

konvenció alapján áll, hogy minden állam határain belül békés összhangzat tartsa együtt a nemzeti erőket, s a szertelenség romboló energiái legyenek a fegyveres hatalom kezénél, kizárólag külső ellenség visszaverésére fentartva.

De Magyarországon megrögzött szokássá vált a benső háborúság. Csaknem automaticen kerülnek egész megyék, visszamenőleg maga a parlament is ostromállapotba s a pártpolitika a helyzet felforgatására, az ország megrontására helyezi a szertelenség taktikai fegyvereit.

Bizonnyal nemcsak Losoncon értették meg, hogy a honvédelmi miniszter hova céloz. Egész magyar hazánk ugyanígy ítél ma már erről, a hogy a losonci képviselőjelölt.

Megállapította Hazai nemcsak e kór diagnózisát, hanem előidéző okait is. A legtöbb oknak ama végzetes megtévelyedést tekintti, mely az ország minden baját közjogi állapotaiból vezeti le és sikert csak erőszakos mütétektől vár. A honvédelmi miniszter fölöslegesnek tartotta emlékeztetni az ily operációk veszedelmes voltára, az eddigi kísérletek meddőségére és teljes kudarcára. Csak annyit mondott, hogy a gyógyítás másik módja, mely a bajokkal belső kezelés útján veszi fel a küzdelmet, sokkalta célhoz vezetőbb. Mert nemcsak lábra állit, hanem a közjogi kérdések megoldására is visszahat.

Ez a Deák Ferenc politikája s a 67-es program, mely oda törekszik, hogy a nemzet megerősödjék, gyarapodjék és akkor maguktól tágulni fognak közjogi keretei.

Az alkotmányos erők szétzilálása, üres jelszavak és személyeskedő intrikáns-harcok helyett Hazai Samu azt hirdeti Losoncon, hogy egyesült erővel dolgozzunk a nemzetért mindannyian. Mert csak a koncentrált nemzeti munka bír eleget tenni a népek versenyében elmaradott s esztendőkön át saját vezetői által elmarasztott magyarság kielégítő gazdasági érdekeinek és kulturális igényeinek.

A közvágóhid kibővítése.

Terv és költségvetés elkészült.

Félmillió koronába kerül.

A bevétel fedezi a kiadást.

A kassai közvágóhid kibővítésének ügye sokkal előrehaladottabb, mint azt egyik lap-társunk tévesen gondolja. A *Napló*, már mult év őszén kimerítően ismertette az elkészült terveket és a költségvetést. Az elő-munkálatok, *Benedek László*, városi tanácsos, a fogyasztási adóhivatal igazgatója dicséretreméltó ügybuzgalommal elkészítette s több modern vágóhidat tanulmányozott és gazdag értékes tapasztalatokat gyűjtött. Már a tanács előtt fekszik a terjedelmes és kimerítő memorandum, mely minden részletet pontosan felölel, s alaposan kifejtett képet nyújtott a szükségessé vált kibővítés kiviteléről. Sajnáljuk, a terv és a költségvetés megtekintésére lap-társunk fáradságot nem vett, mert nagyobb tájékozottsággal lett volna módja ezt a fontos, a város élelmeségi és egészségi érdekeire oly nagy jelentőségű ügyet elemezni.

A városi tanácsnak szolgáltatunk elégtételt, mikor pontos értesülésünk és személyes betekintésünk alapján konstatáljuk, hogy ezt az ügyet valóban komolyan, és jellegéhez mérten felkarolta. Hogy mégis késik a megoldás, az sajnos főleg annak tulajdonítható, hogy Ugyavattott referense *Benedek László* sullyos szervei baj miatt hivatali működésétől szabadságotatott. Az ügy hatalmas komplexumát az ő közreműködése nélkül bajos volna elintézni. Az elintézés mindamellett, nem késik sokáig s mint értesülésünk tavasszal elő-terjesztik a közvágóhid kibővítésének terveit és a költségvetést. A közgyűlés tudvalevőleg, még a koalíciós kormány idején, *Darányi Ignác* földmívelési miniszternek, a husfogyasztás megvizsgálásáról és sertés vágóhidak felállításáról kisdott rendeleteiben foglaltak végrehajtása végett, elhatározta egy sertés vágóhid létesítését és ezzel a nagy és kis marha vágóhid modern átalakítását és kibővítését. Az építési tervek a közművek igazgatóságánál készültek, a vágóhid és a jéggyár, a gépház berendezésére alapos tervekkel a budapesti Rök-gyár adott ajánlatot.

A téli fűtőanyag

a legjutányosabban, pontos szállítás és kedvező feltételek mellett csak STROH HENRIK SZENRAKTÁRÁBAN SZEREZHETŐ BE. ELSŐRENÜPORO Z és SZILÉZIAI SALONKÖSZÉN, valamint PIRSZÉN (coaks), ugymint TŰZ FA a legszolidabb módon árusítatik. Megrendelések Fő-utca 83. az órák üzletben. Raktár Eszterházi-u. 21. sz.

nagytermében teaestét rendez, melyen két egy felvonásos vigjátékot játszanak a liga lelkes tagjai. Herceg Ferenc a *Levél* című színműve és *Phrenolog* című eredeti bohózat. A szereplők kivétel nélkül kitűnően éltek be magukat a játékba s az előadás a dílettársok színvonalát túlhaladja. Herceg darabjában *Gavottot* lejtenek a fiatal hölgyek. A műsor felén *Szilágyi Böske* urleány szaval. Ezután cigányzene mellett tánc és tea felszolgálása a háziasszonyok által.

— Sándor Erzsé és Dienzl Gszkár Kassán fognak szerepelni az izr. nőegylet által március hó 4-én rendezendő hangversenyyel egybekötött táncmulatságon. A kitűnő operanékesnő és zongoraművész szereplése elébe nagy várakozással tekint a közönség.

— A jégünnepély elhalasztása. A f. hó 19-re tervezett karácsonyfa ünnepély jövő vasárnap, február 26-án lesz megtartva, mert a választmány az idő rövidsége miatt nem volt képes az előkészületeket megtenni. Jövő vasárnap tűzijáték is lesz.

— Az Uránia munkásgimnázium, folyó hó 19-en, d. u. 3 órakor, az állami főreáliskolában kultur előadást tart. *Zalka* Zsigmond gazd. akad. igazgató tart előadást a bakteriumokról. Az érdekes előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— A nyugtalan malomárok. Bohának Józsefnek panaszt tett rendőrségen, hogy a Róka-utca 10. szám alatti háznak lakószobájába a malomárokból víz hatolt be, mely megdurvasította és fölemelte a szoba egész padlózatát. Bohánaknak ennek folytán kénytelen a lakást elhagyni s házának többi lakóit is kilakoltatni. — Ez ügyben a megtartott hatósági szemle folytán megállapítást nyert, hogy a Hernád medrében a jég alatt torlasz képsődött, amely megakadályozza a vizet a folyásában. Itt tehát a víz áttörte a jeget és áradással fenyegette a Róka-utca lakóit. A hatóság részéről minden intézkedés megtörtént a torlaszok eltávolítása iránt. Veszély nincs.

— Delirium tremens. Piller János kassai közműveseged, megrogzított alkoholistá ellen pár nappal ezelőtt feljelentés érkezett a rendőrséghez, hogy a tőle különváltan élő feleségét állandóan üldözi és általában minden tette elmezavarra mutat. A rendőrség előállította Pillert és minthogy kétségtelenné vált, hogy delirium tremensben szenved, a kórházba szállították.

— Tiltott koldulás. A rendőrség tegnap előállította Viszokai István lakás és foglalkozás nélküli csavargót, aki több nap óta koldulással tengeti magát. Az eljárás megindult ellene.

— **Ladvenszky Rezső bútorgyáros Kassa, Fő-utca 88.** Francziskánus templommal szemben. **Állandó nagy raktár teljes lakásberendezésekről,** saját készítményű keményfa butorok. — Vállal függönyöket és szőnyeget nyáron át moly elleni megóvásra. Kapható Mönningféle molyirtó szer 1—2—3 korona áron.

Színház.

— A jövő hét műsora. Vasárnap délután félhelyarárakkal *Az obsitos* című mulatságos operett, este *A csókon szerzett vőlegény*, ez a kedves régi magyar dalosjáték. Hétfőn *Orpheus az alvilágban* című nagy operett, kedden *Pierre Wolff* új vigjátéka a *Bábjáték* premierje. Az újdonság a Nemzeti Színházban nagy sikert aratott. Szerdán ugyancsak Csütörtökön Rostand gyönyörű versedráma *Cyranó de Bergerac* kerül

színpadra, pénteken *Luxemburg grófja*, szombaton a Rákóczi-bál tiszteletére: *Rákóczi Ferenc fogsága*, vasárnap tizenkettedszer a *Cigányszerelem*.

— **Orpheus — hétfőn este.** Tegnap este élveztuk a halhatlan mester *Offenbach* remekét a *Hoffmann meséi* és a drámai nagy operett után máris hétfőn este a zenel humor klaszikus operettjét *Orpheus-t* élvezhetjük. A mitológiai világban játszó operett muzsikája, Ottó Offenbach szeniális invenclójának legszebb alkotása, minden vígoperett ősforrása, mely dallam bőségéből szívesen aknáznak eredeti motívumokat a mai zenekomponisták. A zenekar vigan kacag a határos humorral, ötletes cselekménnyel egyesülten, a hatalmas komoly Orpheus gyönyörű szólója, Euridike megkapó áriái, kacagató kuplék — az idők során nem vesztek hatásukból. A régen elporladt mester művei ének tovább s a közönség még mindig felüdülen hagyja el az előadást Offenbach műveinek élvezete után. A darab szereplői a következők: A közvélemény — *Somogyi Erzsé*, Euridike — *Várady Margit*, Venus — *B. Sarkadi Rózi*, Juno — *Vágóné*, Jupiter — *Baróti*, Orpheus — *Barna*, Ariateus — *Bihari*, Styx — *Ujvári*.

— **Bábjáték — premier előtt.** *Pierre Wolff*, a kitűnő francia szerző a Nemzeti Színházban előadott nagyszerű színjátéka a *Bábjáték* kedden a kassai színházban is először színpadra kerül. Az újdonság próbáit Majjhényi vezeti és már eddig szépen kialakult a szereplők összjátéka.

— **Az Uránia színházban szombat este és vasárnap 4 sorozatos előadás keretében katonazene kísérettel gyönyörű érdekességek számok kerülnek bemutatásra.** Így *Shakespeare Lear* királya, a kinematografia részére átdolgozva csodás scscairozásban és színezésben kerül színpadra. II. Mór, a majomember a budapesti Royal-Orfeumban szereplő csodásan idomított majom attrakcióit mutatja be. A *Pathe Journal* a legújabb eseményeket hozza. *Max Lindner* a híres színművész pompás alakításában fogja megkacagtatni a közönséget és ezeken kívül a szebbnél szebb számok.

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombaton, 1911. évi február hó 18-án

CIGÁNYSZERELEM.

Regényes operett 3 felvonásban.

Személyek:

Dragotin Péter	Tihanyi Vilmos
Boleszku Jonel	Bihari Sándor
Dimitreau Kajetan	Sziklay József
Józi, cigány	Barna Andor
Mózi, kocsmáros	Ujváry Lajos
Masu, Dragotin inasa	Baróti Jenő
Zorika, Dragotin leánya	Várady Margit
Jolán, unokahuga	Sarkadi Rózi
Kőrösházi Ilona, birtokosnő	Hornyai Janka
Julesa, Zorika dajkája	Vágóné

Műsor:

Vasárnap d. u., *Az obsitos*.
este, *A csókon szerzett vőlegény*.
Hétfőn, *Orpheus az alvilágban* Operett.
Kedden, *Bábjáték*. Színmű.
Szerdán, *Bábjáték*.
Csütörtökön, *Cyranó de Bergerac*. Szín.

TÁVIRAT — TELEFON.

A bankvita.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 18.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnökölt.

Ülés elején elnök bemutatja Reizenberger Gyula kasszebeni képviselőnek a kerülettel nyert megbízó levelét.

Folytatták az Osztrák-Magyar Bank szabadalmáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Bakonyi Samu Justh-párti képviselő polemizál a javaslat előadójának, gróf Wickenburg Márknak beszédével. Súrgeti az önálló magyar jegybank minél előbbi felállítását, azonkívül az általános, egyenlő választói jog minél előbbi keresztülvitelét.

Kéri az általános vita folyamán benyújtott határozati javaslatának elfogadását.

Elnök jelentette, hogy miután nincsen több szónok feliratkozva, ezért a vitát bekezeszti.

Kluen-Héderváry Károly gróf emelkedett ekkor szólásra. Az ülés terem megtelt képviselőkkel, akik nagy figyelemmel kísérik a miniszterelnök beszédét, aki beszéde elején felszólalását azzal indokolja, hogy több oldalról felkérte erre.

A kormány akarta és akarja a készfizetések felvételét, de az osztrák parlamenti körök hevesen ellenzik a készfizetések felvételének megkezdését.

A javaslatban, mely a Ház előtt van, le van fektetve minden előfeltétele a készfizetések megkezdésének s csak alkalmas időpontra kell várunk, amikor ez megtörténhetik és a készfizetések felvételei megkezdésének minden előfeltétele biztosítva legyen.

Foglalkozik a javaslat 5. szakaszával s kimutatja, hogy ez egyáltalában nem sérti az alkotmányt, vagy a Ház és az ország alkotmányos érdekeit.

Kimutatja, hogy a készfizetések megkezdésének akadályai az osztrák parlamenti körökben van. De ezzel szemben nem szabad ott kabinetválságot létrehozni, mert egy másik kabinet még nagyobb vehemenciával hiúsítaná meg törekvéseinket.

Kívánatosnak tartotta ezeket — ugyan — elmondani s bebizonyítani, hogy a javaslat nagy lépéssel viszi a készfizetések megkezdésének kérdését előbbre.

Elnök befejezetnek tekintette a bankvitát s feltette a kérdést, vajjon elfogadják-e a Ház a javaslatot eredeti formájában a benyújtott határozati javaslatokkal szemben.

A szavazás névszerinti volt, mert 20 képviselő aláírásával ellátott ivben kérték ezt az elnöktől.

A szavazás eredménye az volt, hogy a bankjavaslatot 93 szótöbbséggel a Ház megszavazta és így elfogadta.

Elnök jelentette, hogy a benyújtott határozati javaslatokat a hétfői ülésen fogják tárgyalni.

Fráter Lóránt kilépett a Justh-pártból.

Budapest, febr. 18.

Fráter Lóránt ma kilépett a Justh-pártból és pártonkivüli lett, és így erősen fog agitálni az általános, titkos, egyenlő választói jog érdekében.

A feleséggyilkos bűnbánata.

Nagykikinda, febr. 18.

Sok esztendővel ezelőtt a törvényszék tizenöt évi börtönbüntetésre ítélte Sztenko Zsvicsot, aki úgy gyilkolta meg a feleségét, hogy hurkot veteit a nyakába és egy szög felakasztotta a szerencsétlen asszonyt. A feleséggyilkos jól viselte magát a fogházban s ezért, amikor tizenkét évet kitöltött büntetéséből, haza bocsátották, ahol újból megházasodott. Ez a házasság azonban nem hozott boldogságot a feleséggyilkos volt fegyencnek.

Első felesége után vágyott, folyton bűnösségét hangostatta. Ma reggel arra a szög felakasztotta föl magát, amelyre valamikor feleségét akasztotta föl. Amire észrevették halott volt.

Sikkasztó hivatalnok.

N. Szalonta, febr. 18.

Az itteni rendőrség táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot arról, hogy Tömö Gyula a városi iktató hivatalnok 20.000 koronát sikkasztott és megszökött.

Építési és háztelkek eladása.

A gőzfürdő mellett fekvő **Gróf Andrássy-féle kert** a városi közgyűlés engedélyével **parcellázás alá kerül.**

Ez a telek, három széles, új utcával elválasztva, **több építési és háztelkekre oszlik fel** s parcellánként eladó. A felparcellázott telek, amely **építkezésre igen alkalmas**, a központhoz közel, a város belsejében fekszik.

Az építési telkek **olcsó árairól és egyéb előnyös feltételekről** részletes felvilágosítást nyújt

dr. Halmi Béla és dr. Halmi Felix
ügyvédek társirodája.
Kassa Fő-utca 25. I. em.

Felsőmagyarországi központi takarékpénztár részv.-társ.

Fő-utca 21. szám alatt.

Betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára legelőnyösebb feltételek mellett **gyűmölcsözött**

Leszámítol váltókat, kölcsönt nyújt betáblázásra vagy folyószámla alakjában — — —

Vesz- és elad értékpapírokat, sorsjegyeket, külföldi pénzeket, átutalásokat közvetít Amerikába és bármely külföldi piacra — — —

Előlegek (lombard) értékpapírokra.

Foglalkozik a bankszakmába vágó összes üzletágakkal.

Zörlesztéses (annuitásos) jelzálogos kölcsönök nyújtása legelőnyösebb feltételek mellett.

A legtöbb kiállításon legelső díjai kitüntetés és első orvostanárak által ajánlott, kitűnő minőségű

Esterházy cognac
mindenütt kapható!

Az Esterházy cognac
a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

Központi irodája:
Budapest V. Csáky-u. 14.
Telefon 31-49. Telefon 31-49.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskére és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

Hirdetések felvételnek a kiadóban**Tèlen át**

nem érdemes a fehéreneműt otthon mosatni, mert

HALTENBERGERNÉL

a ruha legnagyobb megkímélése mellett mossák a fehéreneműt, súly szerint mán-gorolva és vasalva, darabonként való árszámítás mellett. Házról való elhozatal és házhoz való szállítás.

Gallérok, kezelők

felülmulhatatlan kivitelben tűkőrfénnnyel vasaltatnak. TELEFONSZÁM 70.

GOLDBERG és NEUWIRTH

vízvezeték és csatorna berendező cég
Kassa, Deák Ferenc-utca 37. szám.

Telefon 443. szám.

BAUERNEBL ES FIA, KASSA

SÖRFOZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag a sörfözde söre méretik ki.